

VOGELS OP DE BAAN

Vogels herkennen

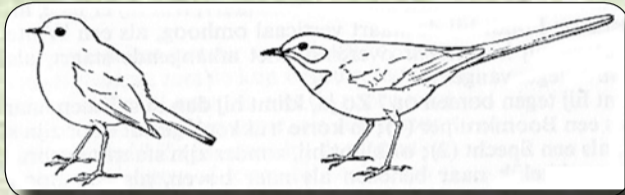
Het herkennen van vogels is niet eenvoudig. Ze zijn vaak klein en meestal hoor je ze alleen maar. En als je ze wel ziet vliegen, zijn ze ook weer snel weg.

Daarom moet je als je een vreemde vogel ziet, direct de basiskenmerken van het beest registreren. Die helpen je dan op weg bij het zoeken in een vogelgids.

Die basiskenmerken zijn grootte, vorm, gedrag, vlucht en tekening.

Grootte: Het is handig om een vreemde vogel te vergelijken met een vertrouwde "maatstaf", zoals groter of kleiner dan een mus, merel of duif.

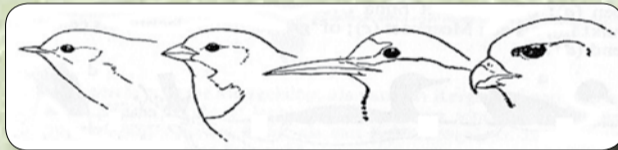
Vorm: Een vogel kan kort en dik zijn (roodborst) of slank als een kwikstaart.

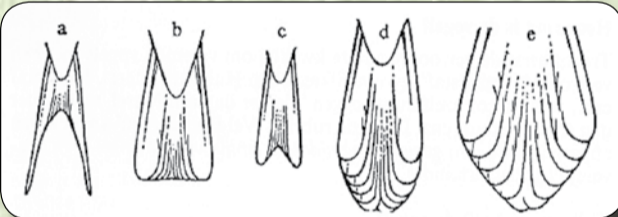
Vleugels kunnen scherp en puntig zijn (zwaluw) of kort en afgerond als een van een zanger.

Is de vorm van de snavel fors en kort van een zaadeter (mus) of met een haakpunt als die van een torenvalk.

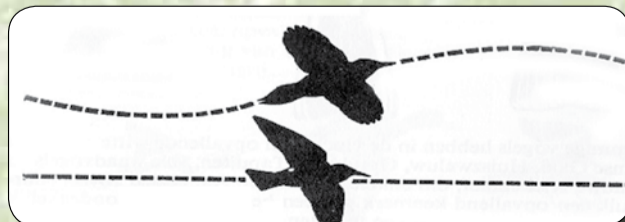
Ook de vorm van de staart is een hulp. Diepgevorkt als van een zwaluw of de wouw, of kort afgesneden als van een spreeuw.

Gedrag: Sommige vogels hebben karakteristieke gewoonten. De kwikstaart wipt voortdurend met zijn staart. De boomkruiper klimt bij de stam in spiralen omhoog terwijl de boomklever dat ook naar beneden kan. De specht klimt, gestut door zijn staart in rukken bij de stam omhoog. Op de grond loopt de kauw plechtig, maar de mus hipt.

Vlucht: Hoe vliegt de vreemde vogel? Niet alle vogels vliegen zo rechtlijnig en snel als de spreeuw. De spechten vliegen bijvoorbeeld golvend. Een reiger heeft een langzame vleugelslag en de buizerd zeilt op roerloze vleugels in cirkels.

Als u tijdens een rondje golf een vreemde vogel in de baan ziet, probeer dan zijn basiskenmerken te onthouden. In het clubhuis zijn vogelgidsen om u, in de nazit, te helpen bij het vinden van de juiste naam. U maakt zeker indruk op uw flightgenoten.

Buizerd, machtige zwever

De buizerd (*Buteo buteo*) is zwevend boven de baan te zien en te horen (klagend gemiauw). Te zien aan de braakballen zitten ze vaak op de 150 meter paaltjes. Hij houdt van ons open landschap langs de bossen. Het is een grote stevige roofvogel, wel een halve meter groot en met een spanwijdte van de vleugels van 1,2-1,8 m. De kleur is overwegend donkerbruin tot roomkleurig maar met veel individuele variatie. De buizerd is een opportunist. Hij eet graag muizen of konijnen maar vooral wat voorhanden is zoals aas. Vandaar ook z'n brede verspreiding. Na 3 jaar is hij geslachtsrijp. Hoog in de bomen wordt een groot nest gebouwd, waarin hij drie jonge groot brengt. In de winter zien we meer buizerds dan in de zomer omdat veel buizerds uit het noorden hier overwinteren.

Torenvalk, onze troetel

De torenvalk is de populairste vogel op de Edeese. In elke ronde zie je er wel een "biddend" of rondspiedend vanaf een "galg" of een boomtop. In 2005 hadden "we" wel 5 jongen in de kast. De valk is sindsdien ons symbool van Committed to Green. Ze zijn betrekkelijk klein (35 cm), roestbruin met een beige gespikkelde buik. De

kop is prachtig grijs. Ze jagen op muizen in de rough. Daarbij heeft de torenvalk nog een speciale vaardigheid. Hij kan urinesporen waarnemen en de versheid daarvan bepalen door middel van de UV-straling die de sporen uitzenden. In het clubhuis is een opgezette valk te bewonderen die een balletje heeft veroverd.

Witte kwikstaart

De witte kwikstaart (*Motacilla alba*) is een levendige en zeer beweeglijke vogel met zwart-witte tekening. Ze vliegen in een golvende vlucht en op de grond wipt de lange sierlijke staart voortdurend rusteloos op en neer. Zij zijn ook tamelijk agressief en houden soms een 'gevecht' met hun eigen spiegelbeeld, bijvoorbeeld in een glimmende wioldop van een auto. Ze zijn uiterst nuttig op onze baan omdat ze gek zijn op emelten die ze uit de greens peuteren. Ze doen dat zonder schade aan te richten en zijn een voorbeeld voor de kraaien. Emelten zijn de larven van de langpootmug die veel schade aanrichten door hun vraat aan de wortels van de grasmat. Kwikstaarten (18cm) zijn zomergasten en broeden in de open kasten die aan de schuilhutten hangen.

Spreeuw

De spreeuw (*Sturnus vulgaris*) wordt vertroeteld omdat hij rozekevers vangt en emelten consumeert die de grasmat aantasten.

Via de vele nestkasten bieden we ze logies en ontbijt. De spreeuw (20cm) ziet er simpel zwartbruin uit, maar is in het zonnetje, een fraai gespikkelde vogel met purperen weerschijn. Het is een trekvogel. Die wij hier zien, zitten 's winters dus zuidelijker en onze

winterspreeuwen bevinden zich dan in het noorden. Qua zingen staat hij bekend als groot imitator.

Vogelkasten

Op de baan hebben we veel vogelkasten. Hoog aan de kapschuur van de greenkeepers hangen kasten voor gierzwaluwen. Vooral voor de vogels die smullen van schadelijke insecten in de grasmat hebben we speciale voorzieningen om zich voort te planten. Aan de schuilhutten hangen open kasten "met terras" voor de witte kwikstaarten. Die lusten de emelten, larven van langpootmuggen die het gras van onze greens belagen, rauw. De spreeuwen smullen van de schadelijke rozekevers en engerlingen. Daarom geven we ze keus uit tientallen grote smalle kasten. Die hangen in groepen bijeen, wel zo gezellig.

